

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI**

ILMIY TADQIQOT METODOLOGIYASI

FANI BO'YICHA

SILLABUS

Magistratura mutaxassisliklari uchun

- Bilim sohasi:** 800000 - Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya
- Ta'lim sohasi:** 810000- Qishloq xo'jaligi
- Mutaxassisliklari:** 70810402-O'simlikshunoslik
70810404-Agrobiotexnologiya

Samarqand - 2024

Modul / FAN SILLABUSI
70810902-O'simlikshunoslik, 70810904-
Agrobiotexnologiya ta'lim mutaxassisliklari

Fan nomi:	Ilmiy tadqiqot metodologiyasi
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	ITM1104
Yil:	1
Semestr:	1
Ta'lim shakli:	Magistratura
Mashg'ulotlar shakli va semestrda ajratilgan soatlar:	120
Ma'ruza	30
Amaliy mashg'ulotlar	30
Laboratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	60
Kredit miqdori:	4
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)	
FM1	Magistrantlarga tadqiqot olib borish malakasini shakllantirish, dolzarb ilmiy muammolarni mustaqil tahlil qilish, zamonaviy tadqiqot usullarini o'rgatish, izlanish samaradorligini oshirish, ilmiy tadqiqot ishlari natijalarini rasmiylashtirish va joriy qilish masalalarini ko'rib chiqish, tadqiqot olib borish texnologiyasi, yangi bilimga erishish yo'llari va usullari, empirik va nazariy tadqiqot metodologiyasi, olingan natijalardan nazariy va amaliy yo'nalishlarda foydalanish haqida bilim berish, tadqiqotchilik kompetensiyasini takomillashtirishdan iborat.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	tabiiy fanlar (biologiya, zoologiya, kimyo, astronomiya...)
2.	texnik fanlar (texnologiya, muhandislik.....)
3.	jamiyat fanlari (tarix, tilshunoslik, iqtisodiyot....)

Ta'lim natijalari (TN)	
	Bilimlar jihatidan:
TN1	Ilmiy axborot, fakt va ma'lumotlar bilan ishlash, ilmiy ish va

- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Fan o'qituvchisi haqida ma'lumot

Muallif:	Narziyeva N.N. – "Ijtimoiy-gumanitar fanlar, jismoniy madaniyat va sport" kafedrasida dotsenti, p.f.b.f.d.(PhD)
E-mail:	nargiza.narziyeva@bk.ru
Tashkilot:	Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti "Ijtimoiy-gumanitar fanlar, jismoniy madaniyat va sport" kafedrasida
Taqrizchilar:	1. A.I.Saidov – SamDChTI, Magistratura bo'limi boshlig'i, p.f.d., professor 2. Sh.Z.Taylanova – O'zbekiston-Finlandiya pedagogika instituti professori

Mazkur Sillabus universitet o'quv-uslubiy Kengashning 2024 yil ___ avgustdagi ___ sonli yig'ilishi bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus "Ijtimoiy-gumanitar fanlar, jismoniy madaniyat va sport" kafedrasining 2024 yil ___ avgustdagi ___ sonli yig'ilishi bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i

Kafedra mudiri

Tuzuvchi

R. Ro'ziqulov

N. Narziyeva

N. Narziyeva

a) 5 baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritib olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharhlay bilsa;

b) 4 baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushingan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy hujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

v) 3 baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
  - fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilmas;
  - bayon qilish ravon bo'lmasa;
  - fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
  - fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.
- g) quyidagi hollarda talabning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
  - fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
  - fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;

	dissertatsiyani rasmiylashtirish va joriy qilish qoida va talablari haqida bilimga ega bo'lishlari kerak;
TN2	Hozirgi zamon postnklassik fan va texnologiya yutuqlari, hamda, eng yangi fan yo'nalishlari metodologiyasini bilishlari lozim;
TN3	Ilmiy tadqiqot olib borishning metodologik asoslari, ilmiy ijod qilishning zaruriy ob'ektiv va sub'ektiv shart-sharoitlari, qonuniyatlari va mexanizmlari haqida bilimga ega bo'lishlari kerak;
TN4	Ilmiy tadqiqotning mantiqiy tuzilmasi, ilmiy yo'nalish va mavzu tanlash, ilmiy yo'nalishlarning bir-biri bilan aloqadorliklarini bilishi kerak;
	Ko'nikmalar jihatidan:
TN5	Dissertatsiyaning tuzilishi va asosiy mazmunini tushuna oladi;
TN6	Dissertatsiyani rasmiylashtirishga nisbatan asosiy talablar, titul varag'i uning boblari va sarlavhalarini mustaqil qo'ya oladi;
TN7	Matndagi qaydlar, ko'chirmalar va o'zlashtirilgan parchalarni, ilovalarni rasmiylashtirish qoidalarini biladi;
TN8	Foydalanilgan manbalarni bayon qilish, dissertatsiyani himoya qilish qoidalarini biladi.

Fan mazmuni	
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	
M1	"Ilmiy tadqiqot metodologiyasi" faniga kirish.
M2	Ilmiy tadqiqot metodologiyasi fanining predmeti, maqsadi va vazifalari
M3	Tadqiqotchi faoliyati va unga qo'yiladigan malakaviy talablar
M4	Ilmiy axborot bilan ishlash: mutolaa qilish, yozma va og'zaki shakllarda bayon qilish
M5	Axborotlarni yozma va og'zaki shaklda yetkazish
M6	Ilmiy tadqiqot tushunchasi
M7	Ilmiy tadqiqot mavzularini asoslash metodologiyasi
M8	Ilmiy tadqiqotda axborot izlash va qayta ishlash
M9	Tadqiqot metodi va metodologiyasi
M10	Eksperimental tadqiqotlar.
M11	Ilmiy tadqiqotlarda modellash
M12	Magistrlik dissertatsiyasi: umumiy tushuncha
M13	Magistrlik dissertatsiyasining tuzilmasi
M14	Magistrlik dissertatsiyasini rasmiylashtirish
M15	Magistrlik dissertatsiyasini himoya qilish
Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulotlar (A)	
A1	Ilmiy tadqiqot metodologiyasi fanining predmeti. Ilmiy tadqiqot metodologiyasi fanining maqsadi va vazifalari
A2	Buyuk allomalarimiz ijodiyotida tadqiqot metodologiyasi masalalari

A3	Tadqiqotchi faoliyati. Tadqiqotchiga qo'yiladigan malakaviy talablar
A4	Ilmiy adabiyotlarni mutolaa qilish
A5	Axborotlarni yozma shaklda yetkazish
A6	Axborotlarni og'zaki shaklda yetkazish
A7	Ilmiy tadqiqot tushunchasi. Ilmiy tadqiqot mavzularini asoslash metodologiyasi
A8	Ilmiy tadqiqotda axborot izlash va qayta ishlash
A9	Tadqiqot metodi va metodologiyasi
A10	Eksperimental tadqiqotlar
A11	Ilmiy tadqiqotda modellash
A12	Ilmiy tadqiqot natijalarini rasmiylashtirish va joriy qilinishi
A13	Magistrlik dissertatsiyasi ustidagi ishning protsessual tuzilmasi. Magistrant ilmiy ishining natijalari, ko'rsatkichlari va uni baholash mezonlari
A14	Dissertatsiyaning tuzilishi va asosiy mazmuni
A15	Rasmiylashtirishga nisbatan asosiy talablar. Dissertatsiyaning himoya qilish

Mustaqil ta'lim (MT)		
	Amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish va uy ishlarini bajarish	60 soat
1	Fan tarixiga oid yondashuvlar.....	4 soat
2	Fan tarixida ijod muammosi. Sharq va G'arb mutafakkirlari ijodiga oid qar	4 soat
3	Tadqiqotchi faoliyati va unga qo'yiladigan malakaviy talablar.	4 soat
4	Ilmiy bilish.	4 soat
5	Ilmiy tadqiqot va metod.	4 soat
6	Buyuk allomalarimiz ijodiyotida tadqiqot metodologiyasi masalalari	4 soat
7	Ilmiy tadqiqot metodologiyasi: maqsadi, mazmuni va funksiyalari	4 soat
8	Ilmiy tadqiqot texnologiyasi.	4 soat
9	Ilmiy tadqiqot: darajalari, strukturasi va shakllari.	4 soat
10	Ilmiy muammo: mohiyati va xususiyatlari.	4 soat
11	Muammo(mavzu)ning ishlanganlik(o'rganilgan) darajasini aniqlash.	4 soat
12	Ilmiy tadqiqotda axborot bilan ishlash.	4 soat
13	Bilish faoliyatida ratsionallik va irratsionallik.	4 soat
14	Fanda metod va metodologiya masalalari.	4 soat
15	Kuzatish metodi.	4 soat
16	Eksperiment metodi.	4 soat
17	Kontent analiz va statistik ma'lumotlardan foydalanish.	4 soat
18	Kompyuterli eksperiment, uning imkoniyatlari va samaradorligi	4 soat

Asosiy adabiyotlar	
1.	Radjabov A. Ilmiy tadqiqot asoslari. Tafakkur bo'stoni. O'quv qo'llanma. Toshkent 2012.
2.	Umurov H., Umurova G. Ilmiy tadqiqot asoslari. Darslik. SamDU.

Samarqand-2020	
Qo'shimcha adabiyotlar	
1.	Mirziyoyev Sh.M. Birlashgan millatlar tashkiloti bosh assambleyasi 75-sessiyasida so'zlagan nutqini o'rganish va keng jamoatchilik o'rtasida targ'ib qilish. O'quv qo'llanma. Toshkent, "Ma'naviyat" NMIU, 2021. – 280 b.
2.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. "Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021. – 52 b.
3.	Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezgulik va bunyodkorlik-milliy g'oyamizning poydevoridir. Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021. – 36 b.
4.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. Toshkent, "O'zbekiston" nashriyoti, 2022. – 416 b.
5.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 28-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5696 son Farmoni.
6.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 31-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-187-son qarori.
7.	Shermuxeimova N.A. Ilmiy tadqiqot metodologiyasi. "Innovatsiya-Ziyo" Toshkent. 2020.
8.	Xodiev B.Y., Bekmurodov A.Sh., Boltaev M.R. va boshqalar. Ilmiy-tadqiqotchilik faoliyatiga tayyorgarlik asoslari-T.:Ekonomika 2010. 138 bet
9.	Qo'shoqov Sh.S. Ilmiy tadqiqot metodologiyasi. S.:SamDU nashri. 172 bet.2015.
10.	Raxmatullaev Sh. Ilmiy tadqiqot asoslari. -Toshkent, 2002.
11.	Davronov Z. Ilmiy ijod metodologiyasi. T.: Iqtisod-moliya, 2007.
12.	Ilmiy ijodiyot metodologiyasi (o'quv qo'llanma). Tuzuvchilar: Burxonov A. va boshqalar. T.: TDYUI, 2006.
13.	Choriyev A. Choriyev I. Pedagogikaning metodologik asosi va ilmiy tadqiqot metodlari. T.: Nishon Noshir nashriyoti.2016
Axborot manbaalari	
1.	www.gov.uz -O'zbekiston Respublikasi hukumat portal.
2.	www.lex.uz -O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi
3.	www.Ziyouet.uz .
4.	www.veterinariya.medsinasi.uz
5.	www.sea@mail.net21.ru
6.	www.veterinary@actavis.ru

Talabani fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi: